

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej

PO.0440.3.2014

Ryszard Wilczyński
Wojewoda Opolski

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej informuje, że w okresie od 01.01.2014 r. do 31.03.2014 r. realizując ustawowe zadania w zakresie ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa łącznie przeprowadził **218** kontroli na planowanych 216, co stanowi 101 % wykonania planu kwartalnego. Kontrole przeprowadzone były w 25 tematach określonych planem kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu na I kwartał 2014 r.

W okresie sprawozdawczym szczególne znaczenie miały kontrole prowadzone w oparciu o ustawę o systemie oceny zgodności i poszczególne dyrektywy nowego podejścia tzw. nadzór rynku. Przeprowadzono także kontrole w segmencie produktów żywnościowych w zakresie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych oraz kontrole w segmencie produktów nieżywnościowych i usług.

Podczas działań kontrolnych badane były również inne obszary obrotu towarowego, określone przepisami prawa, istotne dla ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa. W tym zakresie jednym z głównych działań Inspekcji Handlowej były kontrole jakości paliw występujących w obrocie handlowym. Kontrole te przeprowadzone zostały w oparciu o system monitorowania i kontrolowania jakości paliw stworzony w Polsce ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U.Nr 169, poz. 1200 ze zm.).

Do najważniejszych zadań objętych działalnością Inspekcji Handlowej w okresie sprawozdawczym należały kontrole:

- **Zaplanowane na okres I kwartału 2014 r.:**

- **w zakresie dyrektyw nowego podejścia** (kontrola zabawek, sprzętu elektrycznego AGD, kontrole wymagań ekoprojekt sprzętu AGD),
- **w zakresie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów** (kontrola drabin, wyrobów konfekcyjnych dla dzieci)
- **w zakresie paliw ciekłych I biopaliw ciekłych**
- **w zakresie artykułów rolno – spożywczych:**
 - kontrola jakości i prawidłowości oznakowania mleka i przetworów mlecznych (z „najniższej półki cenowej”),
 - kontrola jakości i prawidłowości oznakowania w miejscu sprzedaży środków spożywczych oferowanych „luzem”,
 - kontrola jakości i prawidłowości oznakowania usług gastronomicznych typu fast – food,
 - kontrola jakości i prawidłowości oznakowania soków z wyłączeniem soków produkowanych z koncentratów soków (w szczególności badania w kierunku zafałszowania poprzez dodatek cukru, wody i konserwantów)

- **Kontrole całoroczne:**

- kontrola jakości handlowej oliwy z oliwek,
- kontrola prawidłowości obrotu wyrobami alkoholowymi i tytoniowymi,
- kontrola produktów włókienniczych,
- kontrola legalności i prawidłowości działania przedsiębiorców prowadzących usługi dla ludności,
- Kontrola przestrzegania przez przedsiębiorców, których działalność polega na sprzedaży odbiorników cyfrowych, przepisów art. 6 ust. 1, 2 i 5 ustawy o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej,
- Kontrola prawidłowości oznakowania detergentów, w tym rekontrola zimowych płynów do spryskiwaczy szyb samochodowych,
- Kontrola wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych.

- **Kontrole własne:**

- kontrola przestrzegania terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości artykułów żywnościowych,
- prawidłowość żywienia dzieci i młodzieży przebywającej na zimowiskach w sezonie 2014,
- kontrola prawidłowości funkcjonowania punktów sprzedaży opału w zakresie legalności działalności gospodarczej, obowiązku uwidaczniania cen, legalizacji przyrządów pomiarowych,
- kontrola prawidłowości funkcjonowania myjni samochodowych,
- kontrola prawidłowości legalizacji odmierzaczy paliw ciekłych.

- **Rekontrole:**

- - kontrole wykonania zaleceń z uprzednio przeprowadzonych działań kontrolnych w obszarze artykułów nieżywnościowych i usług,
- - kontrole z wykonania zaleceń z uprzednio przeprowadzonych działań kontrolnych w obszarze artykułów żywnościowych i gastronomii.

- **Kontrole interwencyjne:**

- kontrole obejmujące wszystkie obszary wynikające ze skarg i informacji od konsumentów, centralnych i terenowych organów administracji państwowej, samorządowej oraz podmiotów gospodarczych w tym kontrole zlecone przez Prezesa UOKiK)

W wyniku przeprowadzonych działań stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do **55** podmiotów, co stanowi **25 %** w stosunku do ogółu podmiotów objętych kontrolą.

Nieprawidłowości ujawnione w trakcie kontroli w obszarze handlu i usług dotyczyły głównie:

- ✓ bezpieczeństwa drabin – zakwestionowano 3 partie na badanych 13, z uwagi na brak informacji o max. liczbie użytkowników mogących używać wyrób oraz na niewłaściwe zapisy w instrukcji użytkownika dotyczącego korzystania z wyrobu,

- ✓ nieprzestrzegania przepisów zobowiązujących sprzedawców do uwidaczniania cen na towarach oferowanych do sprzedaży (wywieszki, oznaczenie ceną bezpośrednio na towarze i brak cen jednostkowych),
- ✓ niedokonanie zmian w organie ewidencyjnym dotyczących aktualnego miejsca i zakresu wykonywania działalności gospodarczej,
- ✓ posługiwanie się urządzeniem pomiarowym bez aktualnej cechy legalizacji – w toku kontroli wystąpiono z żądaniem wycofania z użytkowania przedmiotowego urządzenia do czasu jego legalizacji,
- ✓ niewłaściwego stosowania nazewnictwa obiektu hotelarskiego bez wymaganej decyzją administracją Marszałka Województwa Opolskiego nazwy rodzajowej prawnie chronioną oraz nie dokonanie w organie ewidencyjnym zgłoszenia do ewidencji innych obiektów, w których świadczących usługi hotelarskie.

Ustalenia kontroli dały podstawę do:

- ukarania w drodze mandatu karnego 4 przedsiębiorców za popełnienie wykroczenia stypizowanego w art. 137 § 1 Kodeksu wykroczeń, 60¹ § 4 pkt 2 i 3 Kodeksu wykroczeń, art. 26 ustawy Prawo o miarach, na łączną kwotę 900,00 zł,
- zastosowania w 16 przypadkach wobec przedsiębiorców środków oddziaływania wychowawczego na podstawie art. 41 Kodeksu wykroczeń,
- wydania łącznie 3 decyzji administracyjnych w tym:
 - 1 obciążającej przedsiębiorcę kosztami badań laboratoryjnych wyrobu włókienniczego,
 - 2 decyzje dotyczących wycofania z obrotu kwestionowanego paliwa ON i LPG,
- skierowania 18 żądań o usunięcie nieprawidłowości na podstawie art. 16 ust.1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Handlowej,
- umożliwienia w 4 przypadkach przedsiębiorcom podjęcie dobrowolnych działań naprawczych poprzez usunięcie nieprawidłowości głównie w zakresie:
 - prawidłowego oznaczania kwestionowanych wyrobów poprzez dołączanie wymaganych informacji warunkujących bezpieczne użytkowanie wyrobu, zgodnie z przepisami prawa,
 - zaprzestanie używania nazwy rodzajowej prawnie chronionej (Motelik, Hotel) bez wymaganej decyzji administracyjnej oraz zgłoszenie do organu ewidencyjnego innych obiektów.

Ponadto, skierowano **4** wystąpienia pokontrolne do przedsiębiorców w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości z wnioskiem o wprowadzenie do obrotu wyrobów oznaczonych zgodnie z wymogami przepisów prawa.

Ponadto w obszarze artykułów nieżywnościowych w I kwartale 2014r. otrzymano wyniki badań wyrobów włókienniczych przekazanych do oceny w IV kw. 2013r. W wyniku powyższego stwierdzono w 1 badanym wyrobie włókienniczym (sweter dziecięcy) niezgodność składu surowcowego z deklaracją producenta.

Przedmiotowy wyrób został wycofany z obrotu oraz wydana została decyzja administracyjna obciążająca przedsiębiorcę kosztami badań laboratoryjnych.

W obszarze artykułów rolno-spożywczych w I kwartale 2014 r. stwierdzono różnego rodzaju nieprawidłowości, które dotyczyły głównie:

- wprowadzania do sprzedaży towarów przeterminowanych,
- nieprawidłowości w uwidacznianiu cen na towarach oferowanych do sprzedaży,
- nieuwidacznianie w cennikach informacji o gramaturze oferowanych potraw,
- nieuwidacznianie w miejscu sprzedaży towarów informacji o składnikach alergennych obecnych w potrawach lub produktach,
- nieuwidacznianie w miejscu sprzedaży informacji o towarze (potrawy w gastronomii, produkty garmażeryjne sprzedawane bez opakowań jednostkowych),
- posługiwanie się przy odważaniu potraw wagą "domową" niepodlegającą legalizacji,
- nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży informacji o opakowaniach (rodzaje opakowań, dostępne systemy zwrotu, recykling)
- nieprzestrzeganie stanu sanitarnego.

Stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do ukarania w drodze mandatu karnego **19** sprawców wykroczeń na łączną kwotę **2.400,00 zł**.

W **3** przypadkach zastosowano wobec przedsiębiorców środki oddziaływania wychowawczego na podstawie art. 41 Kodeksu wykroczeń.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał **26 decyzji administracyjnych w tym:**

- **5** nakładających kary za zafałszowanie artykułów rolno-spożywczych na łączną kwotę **7.200,00 zł**,
- **13** nakładających kary za niewłaściwą jakość handlową artykułów rolno - spożywczych na łączną kwotę **7.920,00 zł**,
- **3** nakładające kary za wprowadzenie do obrotu produktów niespełniających wymogów ustawy o rolnictwie ekologicznym na łączną kwotę **1.600,00 zł**,
- **3** dotyczące uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych produktów na łączną kwotę **3.249,01 zł** ,
- **2** decyzje umarzające postępowanie administracyjne (odstąpienie od wymierzania kary).

Ponadto w ramach współdziałania z innymi organami kontroli skierowano:

- 2 wystąpienia do WIJHARS,
- 1 wystąpienie do PSSE,
- 1 wystąpienie do Urzędu Gminy.

Skierowano 7 żądań o usunięcie nieprawidłowości na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Handlowej.

W 16 przypadkach umożliwiono przedsiębiorcom podjęcie działań dobrowolnych, głównie dotyczyły:

- usunięcia nieprawidłowości w zakresie wycofania ze sprzedaży środków przeterminowanych,
- usunięcia nieprawidłowości w zakresie uwidocznienia cen,
- usunięcia nieprawidłowości w zakresie wycofania z użycia narzędzi mierniczych niepodlegających legalizacji,
- uwidocznienia informacji dla konsumentów o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- uwidoczniania w miejscu widocznym dla konsumentów informacji o towarach wynikających z § 17 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137 poz. 966 ze zm.)

Również skierowano 10 wystąpień pokontrolnych do kontrolowanych

przedsiębiorców oraz producentów wyrobów w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości na podstawie art. 33 i 34 ustawy o Inspekcji Handlowej.

Przeprowadzone w I kwartale 2014 r. czynności kontrolne na stacjach paliw w zakresie jakości oferowanego do sprzedaży paliwa wykazały nieprawidłowości w odniesieniu do dwóch przedsiębiorców. W obu przypadkach przedsiębiorcy wnosili o zbadanie próbek kontrolnych.

Badania laboratoryjne wykazały naruszenie wymagań jakościowych 1 próbki paliwa **ON** (dotyczy również próbki kontrolnej oraz próbki z tzw. „dolewki”), które nie spełniały wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. z 2013 r., poz. 1058) i 1 próbki gazu skroplonego **LPG** (dotyczy również próbki z tzw. „dolewki”), które nie spełniały wymagań określonych rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego LPG (Dz.U. Nr 251, poz. 1851, ze zm.) w zakresie parametru:

- **temperatury zapłonu dla oleju napędowego ON :**
 - próbka podstawowa 50,0°C, wymagania jakościowe powyżej 55,0°C, tolerancja 52,9°C;
 - wynik badania próbki kontrolnej 50,5°C,
 - wynik badania próbki z tzw. „dolewki” 50,0°C,
- **zawartość siarki dla LPG :**
 - próbka podstawowa powyżej 100 mg/kg, wymagania jakościowe max. 50 mg/kg, tolerancja 59mg/kg,
 - wynik badania próbki z tzw. „dolewki” 88 mg/kg,
 - wynik badania próbki kontrolnej – obecnie ustalane jest laboratorium badawcze w który zostanie zbadana próbka kontrolna.

W obu przypadkach zostały wydane decyzje administracyjne o wycofaniu z obrotu kwestionowanego paliwa **ON** i **LPG**.

W związku z wprowadzeniem do obrotu paliwa ON i gazu skroplonego LPG niewłaściwej jakości zostanie skierowane zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Opolu i Kluczborku o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 31 ustawy z dnia 25 stycznia 2006r.o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2006 r Nr 169, poz.1200 ze zm.) oraz informacji do Urzędu Kontroli Skarbowej, Urzędu Celnego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska

oraz Urzędu Regulacji Energetyki za pośrednictwem UOKiK.

W okresie sprawozdawczym otrzymano pisma z Prokuratury Rejonowej w Prudniku i Komendy Powiatowej Policji w Kluczborku dot. zawiadomień skierowanych w IV kw. 2013 r. w sprawie podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 31 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontroli jakości paliw – wprowadzanie do obrotu paliwa ON i gazu skroplonego LPG niespełniającego wymagań jakościowych, z których wynika, że:

- w pierwszym przypadku zostało wydane postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia na podstawie art.17§1 pkt 1 kpk,
- w drugim przypadku umorzono dochodzenie na podstawie art. 17§1 pkt 1 kpk w zw. z art. 325 a § 2 kpk i art. 325 f § 1 kpk,

z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, realizując ustawowe zadania dotyczące ochrony praw konsumentów rozpatrywał roszczenia cywilno - prawne kierowane wobec przedsiębiorców.

W omawianym okresie do Wojewódzkiego Inspektoratu wpłynęły **204 wnioski o mediację**, które dotyczyły głównie spraw związanych z nieprzestrzeganiem przez przedsiębiorców przepisów:

- w zakresie gwarancji oraz niezgodności towaru z umową na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jednolity Dz. U. z 2012r. poz. 1225),
- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 223, poz. 2268 ze zm.).

Roszczenia o charakterze cywilno - prawnym były przedmiotem **19 wniosków o rozpatrzenie sprawy przed Stałym Polubownym Sądem Konsumenckim** działającym przy Wojewódzkim Inspektorze Inspekcji Handlowej w Opolu z czego:

- w 6 przypadkach zawarto ugodę przedsądową,
- w 3 przypadkach postępowanie toczy się zgodnie z procedurą,

- 3 wnioski zostały zwrócone ze względu na upływ 7 dniowego terminu do wyrażenia zgody na przeprowadzenie rozprawy sądowej przez pozwanego (przedsiębiorcę),
- 7 wniosków zwrócono z uwagi na nie wyrażenie zgody przez przedsiębiorcę na rozpatrzenie sporu przed SPSK.

W wyniku prowadzonego w ramach kompetencji poradnictwa konsumenckiego w zakresie przepisów regulujących obrót towarowy i zagadnień związanych z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego w omawianym okresie sprawozdawczym udzielono w sumie **1454** porady prawne, w tym **1192** konsumentom oraz **262** porad przedsiębiorcom.

*Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej*

mgr inż. Zygmunt Jurczak